Xpeech VoIP (Voice Over IP) Gateway Cihazları Hakkında Genel Bilgiler

Bölüm 4

Bu bölümde Xpeech VolP Gateway cihazları ile herhangi bir STH operatörüne gerek kalmadan cihazların birbirleriyle ücretsiz görüştürülmesini ve bunun için cihazların üzerlerinde yapılması gereken ayarlar ve tanımlamaları öğrenmiş olacağız.

A – Xpeech VoIP Gateway Cihazlarının Kendi Aralarında Arama Planı Yöneticisi (Noktadan Noktaya) Üzerinden Görüştürülmesi

Öncelikle bu şekildeki bir projelendirme için şunları düşünebiliriz. Arama planı yönetici şeklinde yapılacak tasarımda ne gibi artılar olduğunu şu şekilde açıklayabiliriz.

Merkez olarak belirlenen bir noktaya 4 veya 8 portlu bir GW cihazı koyduğumuzda bu noktayı Arama Planı Yöneticisi olarak tanımlarız. Diğer lokasyonları ise bu merkez cihazına kayıt (register) ederiz. Diğer lokasyonlardaki gerçek IP (real IP) bilgilerinin statik olmasına gerek kalmaz. Çünkü her bir lokasyondaki cihaz sürekli merkez olarak konumlandıracağımız cihaza kayıt olduklarından IP bilgileri değişse bile bu bilgiyi merkez cihazına yeni IP bilgisi ile kayıt olacağından merkez cihazda sürekli her lokasyonun güncel IP bilgileri olacaktır. Aramaları da merkez cihaz yöneteceğinden çağrıların gelmesi, karşılanması ve aktarılması görevlerini Merkez cihaz Arama Planı Yöneticisi olduğundan otomatik olarak yapacaktır.

Örneğin; Bircom diye bir müşterimizin olduğunu düşünerek bir projelendirme çalışması yapalım.

Bircom Merkez $\rightarrow$	İstanbul	2n Netstar Santral	2Mb Ghdsl İnternet
Bircom 1.Şube →	Ankara	KarelMS128 Santral	2Mb Adsl İnternet
Bircom 2.Şube →	İzmir	Siemens Santral	2Mb Adsl İnternet

Önemli nokta; bu üç noktadan sadece Merkez lokasyonundaki internet IP nin statik olması yeterlidir. Şubelerdeki internetlerin statik olmasına gerek yoktur, değişken IP de kullanabilirler.

Aynı anda kaç Kişinin görüşmek istediği Tablo

Bircom Merkez $\rightarrow$	8 Kişi
Bircom 1.Şube $\rightarrow$	4 Kişi
Bircom 2.Sube	4 Kişi

Kullanılacak Ürünlerin Belirlenmesi

Bircom Merkez $\rightarrow$	8 FXS VoIP GW
Bircom 1.Şube $\rightarrow$	4 FXS VoIP GW
Bircom 2.Şube→	4 FXS VoIP GW

Projeyi aşağıdaki gibi gözümüzde canlandırabiliriz.

Şekil 1.0

Cihazlarda yapılması gereken konfigurasyon adımları aşağıda sırayla açıklanmaktadır.

A – İstanbul Merkez Cihazının Ayarlarının Yapılması

1 - Öncelikle cihazın fiziksel bağlantısı yapılmalıdır. VoIP Cihazının WAN Portundan kullanılan ADSL, G.SHDSL veya Router gibi internet çıkışlarını yaptıkları modemlerin Ethernet portuna giriş yapılmalıdır. VoIP cihazın ayarlarını ayarlarını yapabilmek içinde cihazın LAN Portundan bilgisayarımızın Ethernet portuna giriş yapılmalıdır. VoIP cihazının LAN port IP si 192.168.8.254 dür. Bu bilgiye istinaden bilgisayarımıza da aynı bloktan bir IP vermemiz gerekmektedir.

Bu bağlantılar ve ayarlar yapıldıktan sonra bir İnternet Explorer penceresi açılır ve açılan pencereye 192.168.8.254 olan VoIP LAN IP adresi girilerek cihazın arayüzlerine erişim sağlanmış olur. Gelen ekranda **Kullanıcı Adı** ve **Şifre** bölümü boş geçilerek cihazın arayüzüne erişim sağlanmış olur **Şekil 1.1**

2 – Bu adımda kullanılan ADSL, Ghdsl ve Router gibi internet çıkışımızı yaptığımız cihaz üzerinden boş bir IP adres VoIP cihazının **Genel Ayarlar** menüsü altındaki **AĞ Ayarları** Ayarlarına girilerek cihazın internet' e çıkışı sağlanır. İşlem bitiminde sayfanın alt bölümünde bulunan **Kabul Et** tıklanır ve sayfa üzerinde yapılan işlem kaydedilmiş olur. **Şekil 1.2**

ŞEKİL 1.2

3 – SIP bölümünde VoIP cihazına bir numara atanır. Bu numara aynı zamanda diğer noktalardan bu noktaya arama yapmak istenildiğinde kullanılır. **Genel Ayarlar** menüsü altında yer alan **SIP** bölümüne tıklanır ve aşağıda görüldüğü gibi verilen bilgilere göre ayarlamalar yapılır ve sonrasında yine sayfanın alt bölümünde yer alan **Kabul Et** tıklanır ve sayfa üzerinde yapılan işlem kaydedilmiş olur.

Şekil 1.3

THE		13		State of the second	1 the second		1	
TECHNOLO	GIES	1 and the state		A ALLINE THE	and the second			
enel Ayarlar			for and the		*****	-1	SIP	
<u>q Avarlari</u>								
<u>IAT / DDNS</u>	Hat	Tip		Numara	Hunt Group	Kayit	ID / Hesap ile Davet Et	Kullanici Kimligi / Hesabi
<u>rayan Numara</u> Secondari	FXS Tem	sili numara	999				1//	
	1	FXS	701	Auto	No Group 🔻			
rama Ozellikleri	2	FXS	702		No Group 🔻			
elismis Secenekler Iumara Plani	3	FXS	703		No Group 🔻			
ama Plani	4	FXS	704		No Group 🔻			
r <u>ama Filtresi</u> DR Avarlari	5	FXS	705		No Group 🔻			
il/Language	6	FXS	706		No Group 🔻			
Hat Yonetimi	7	FXS	707		No Group 🔻			
<u>rum</u> ute Avarlari	8	FXS	708		No Group 🔻			
ewall Ayarlari					1	1 1		
tem Ayarlari	÷-				DNS SVR kullan			
				DNS SRV	Otomatik On Kod			

ŞEKİL 1.3

4 – Özel Ağ Bölümünde cihaza atayacağımız numara SIP bölümünde yaptığımız gibi tekrar girilir. Buradaki amaç cihaza numarasının belli edilmesidir. Bu numara sanal bir numara olacağından bu örnekte 999 olarak kullanılmıştır. (İstenilen numara hanesi girilebilir.) Telefon Rehberi Yoneticisi Sunucusunu Etkinlestir, Telefon Rehberini Istemcilere Paylastir, Arama Plani Yoneticisine kayit ol, Arama Plani Yoneticisi icin Gateway Adi, Arama Planı Yoneticisi IP/Domain, Arama Plani Yoneticisi Tunelini Etkinlestir ve Arama Plani Giris Sifresi bölümlerinde ise bu cihazı Arama Planı Yöneticisi diye konumlandıracağımızdan gerekli tanımlamalar yapılmalıdır.

Genel Ayarlar menüsü altında yer alan **Özel Ağ** bölümüne tıklanır ve aşağıda görüldüğü gibi verilen bilgilere göre ayarlamalar yapılır ve sonrasında yine sayfanın alt bölümünde yer alan **Kabul Et** tıklanır ve sayfa üzerinde yapılan işlem kaydedilmiş olur.

Şekil 1.4

rarlar Iari		Ozel Ag				
arlari DNS		Arama Piani Yoneticisi Hizmeti				
Avarlari	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	Sunucu Ayarlari				
	Telefon Rehberi Yoneticisi Sunucusunu Etkinlestir	Istemci Listesi				
Secenekler	Telefon Rehberini Istemcilere Paylastir		TTL (Sona erme suresi: dakika) [0 - 60]	1		
Plani	RTP Aktarma Baslangic Portu [1 - 65500]	20000	Max Aktarma sayisi [0 - 100]	10		
s Filtresi	Island Ayrian					
<u>guage</u>	Arama Plani Yoneticisine kayit ol		VoIP Hatasi Anonsu			
onetimi	Arama Plani Yoneticisi icin Gateway Adi	Bircom				
varlari	Arama Plani Yoneticisi IP/Domain	77.79.103.34	Arama Plani Yöneticisi Dinleme Portu [1 - 65535]	1690		
Ayarlari	Arama Plani Yoneticisi Tunelini Etkinlestir		Simetrik NAT Arkasinda			
Avarlari		Sifre Ayarlari				
	Arama Plani Giris Sifresi		Sifreyi Dogrula			

ŞEKİL 1.4

5 – Bir arama anında Ses paketlerinin düzenli olarak gidip – gelmesini sağlamak için Sıkıştırma Algoritmaları kullanılır. VoIP GW üzerinde **Genel Ayarlar** menüsünün altındaki **Gelişmiş Seçenekler** bölümü kullanılır. Aşağıda görüldüğü gibi verilen bilgilere göre ayarlamalar yapılır ve sonrasında yine sayfanın alt bölümünde yer alan **Kabul Et** tıklanır ve sayfa üzerinde yapılan işlem kaydedilmiş olur. **Şekil 1.5**

TECHNOLOG		SIP_INFO	1				
Genel Ayarlar	Acma Kapama Flash'i Etkinlestir	Otomatik 👻					
QoS Avarlari	SIP kavdindan sonra ikinci CPT kullan	Π					
NAT / DDNS	SIP disi ngta kutusu Aramasini Etinilastir						
Arayan Numara Telefon Ayarlari SIP	Hat Ayarlari (Kazanc, Flash Suresi, Polarity Reversal Kullan)						
Ozel Ag Arama Ozellikleri		Sikistirma Algoritma	si Ayarlari				
Gelismis Secenekler	rercih Edilen Sikistirma Algoritmasi Tipi	G.729 8kbps 🔹					
Arama Plani	Jitter Tamponu [60 - 1200 ms]	120					
Arama Filtresi	Sessizlik Yakalama / Kaldirma		Yanki Engelleme	V			
CDR Avarlari Dil/ Language Dis Hat Yonetimi	Sikistirma Algoritmasi	🗹 G.711 u-law		☑ G.726 32K	🗹 G.729	🗹 G.711 a-law	
Durum	Codec Priority	4 🔻	2 🔻	3 🔻	1 -	1 -	
Route Ayarlari	Paket Araligi (ms)	20 🔻	30 🔻	20 🔻	20 🔻	20 -	
<u>Firewall Ayarlari</u> Sistem Ayarlari	Gerekli Yaklasik oor teenisliigi (kops)	85.6	20.8	53.6	29.6	85.6	

6 – Yaptığımız ayarların etkinleştirilmesi için tüm ayarları kaydedip cihazı yeniden başlatmamız gerekmektedir. Sistem Ayarları menüsü altında Sistem İşlem bölümünden Ayarları Kaydet ve Yeniden Başlat kutucukları seçilir ve Kabul Et tıklanarak yeni ayarların etkinleştirilmesi için sistem yeniden başlatılmış olur. Şekil 1.6

Bu ayarların yapılmasından sonra İstanbul Merkez tarafına kurulacak cihazın tüm tanımlamaları yapılmış oldu.

B – Ankara Şubenin Cihaz Ayarlarının Yapılandırılması

1 – Merkez kurulumu yaparken cihazın ara yüzüne nasıl giriş yapabileceğimiz açıklanmıştı. Tekrar ordan ilk adıma bakarak yardım alınabilir.

Cihaz arayüzüne bağlandığımızda kullanıcı adı ve şifre bölümleri boş bırakılarak Giriş/Login kutucuğuna tıklanır. Şekil 1.7

2 - Bu adımda kullanılan ADSL, Ghdsl ve Router gibi internet çıkışımızı yaptığımız cihaz üzerinden boş bir IP bloğu VoIP cihazının **Genel Ayarlar** menüsü altındaki **Ağ** bölümüne girilerek cihazın internet' e çıkışı sağlanır. İşlem bitiminde sayfanın alt bölümünde bulunan **Kabul Et** tıklanır ve sayfa üzerinde yapılan işlem kaydedilmiş olur. **Şekil 1.8**

ŞEKİL 1.8

3 – SIP bölümünde VoIP cihazına bir numara atanır. Bu numara aynı zamanda diğer noktalardan bu noktaya arama yapmak istenildiğinde kullanılır. Genel Ayarlar menüsü altında yer alan SIP bölümüne tıklanır ve aşağıda görüldüğü gibi verilen bilgilere göre ayarlamalar yapılır ve sonrasında yine sayfanın alt bölümünde yer alan Kabul Et tıklanır ve sayfa üzerinde yapılan işlem kaydedilmiş olur.
Şekil 1.9

m <u>el Ayarlar</u> Jum sihirhəzi						SIP		
	Hat	Tip	Numara	Kayit	ID / Hesap ile Davet E	t Kullanici Kimligi / Hesabi	Password and Confirm Password	
	FXS Tem	sili numara	888				••••••	
na Plani an Numara	1	FXS	701 Auto				••••••	
Hat na Ozellikleri Cocici	2	FXS	702		Đ			
<u>15</u>			~	Ann bub	DNS SVR kullan	in and a second		
mis Ayarlar				DNS S	RV Otomatik On Kod 🔽			
ar		Proxy Hata-Donus Araligi [0 - 10800 s] 1800						

ŞEKİL 1.9

4 – Özel Ağ Bölümünde cihaza atayacağımız numara SIP bölümünde yaptığımız gibi tekrar girilir. Buradaki amaç cihaza numarasının belli edilmesidir. Bu numara sanal bir numara olacağından bu örnekte 888 olarak kullanılmıştır. (İstenilen numara hanesi girilebilir.) Bu bölümde ayrıca şubemizi merkezdeki Arama Planı Yöneticisine kayıt (register) edeceğimizden Merkez cihazda tanımlanan bilgileri bu bölümde ilgili yerlere girişleri sağlanarak cihazın merkez cihaza kayıt edilmesi sağlanmalıdır. Arama Planı giriş şifresi bölümüne de merkez cihazda belirlediğimiz şifre girilmelidir. Genel Ayarlar menüsü altında yer alan Özel Ağ bölümüne tıklanır ve aşağıda görüldüğü gibi verilen bilgilere göre ayarlamalar yapılır ve sonrasında yine sayfanın alt bölümünde yer alan Kabul Et tıklanır ve sayfa üzerinde yapılan işlem kaydedilmiş olur.

ŞEKİL 1.10

5 – Bir arama anında Ses paketlerinin düzenli olarak gidip – gelmesini sağlamak için Sıkıştırma Algoritmaları kullanılır. VoIP GW üzerinde **Gelişmiş Ayarlar** menüsünün altındaki **Sıkıştırma Algoritması Ayarları** bölümü kullanılır. Aşağıda görüldüğü gibi verilen bilgilere göre ayarlamalar yapılır ve sonrasında yine sayfanın alt bölümünde yer alan **Kabul Et** tıklanır ve sayfa üzerinde yapılan işlem kaydedilmiş olur. **Şekil 1.11**

ŞEKİL 1.11

6 – Yaptığımız ayarların etkinleştirilmesi için tüm ayarları kaydedip cihazı yeniden başlatmamız gerekmektedir. Sistem Ayarları menüsü altında Sistem İşlem bölümünden Ayarları Kaydet ve Yeniden Başlat kutucukları seçilir ve Kabul Et tıklanarak yeni ayarların etkinleştirilmesi için sistem yeniden başlatılmış olur. Şekil 1.12

Bu ayarların yapılmasından sonra Ankara Şube tarafına kurulacak cihazın tüm tanımlamaları da yapılmış oldu.

C – İzmir Şubenin Cihaz Ayarlarının Yapılandırılması

1 – Merkez kurulumu yaparken cihazın ara yüzüne nasıl giriş yapabileceğimiz açıklanmıştı. Tekrar ordan ilk adıma bakarak yardım alınabilir.

Cihaz arayüzüne bağlandığımızda kullanıcı adı ve şifre bölümleri boş bırakılarak Giriş/Login kutucuğuna tıklanır. Şekil 1.13

ŞEKİL 1.13

2 - Bu adımda kullanılan ADSL, Ghdsl ve Router gibi internet çıkışımızı yaptığımız cihaz üzerinden boş bir IP bloğu VoIP cihazının **Genel Ayarlar** menüsü altındaki **Ağ** bölümüne girilerek cihazın internet' e çıkışı sağlanır. İşlem bitiminde sayfanın alt bölümünde bulunan **Kabul Et** tıklanır ve sayfa üzerinde yapılan işlem kaydedilmiş olur. **Şekil 1.14**

3 – SIP bölümünde VoIP cihazına bir numara atanır. Bu numara aynı zamanda diğer noktalardan bu noktaya arama yapmak istenildiğinde kullanılır. Genel Ayarlar menüsü altında yer alan SIP bölümüne tıklanır ve aşağıda görüldüğü gibi verilen bilgilere göre ayarlamalar yapılır ve sonrasında yine sayfanın alt bölümünde yer alan Kabul Et tıklanır ve sayfa üzerinde yapılan işlem kaydedilmiş olur.
Şekil 1.15

Genel Ayarlar Kurulum sihirbazi						SIP	
	Hat	Tin	Numara	Kayit	ID / Hesap ile Davet I	Et Kullanici Kimligi / Hesabi	Password and Confirm Password
SIP Baal An	FXS Tem	isili numara	777				••••••
Arama Plani Arayan Numara	1	FXS	701 Auto				•••••
Acil Hat Arama Ozellikleri	2	FXS	702				•••••
DDNS FAX		-		AF 98	DNS SVR kullan	1	

SIP Prov Sunucu / Soft Switch destenini etkinlestir

ŞEKİL 1.15

4 – Özel Ağ Bölümünde cihaza atayacağımız numara SIP bölümünde yaptığımız gibi tekrar girilir. Buradaki amaç cihaza numarasının belli edilmesidir. Bu numara sanal bir numara olacağından bu örnekte 777 olarak kullanılmıştır. (İstenilen numara hanesi girilebilir.) Bu bölümde ayrıca şubemizi merkezdeki Arama Planı Yöneticisine kayıt (register) edeceğimizden Merkez cihazda tanımlanan bilgileri bu bölümde ilgili yerlere girişleri sağlanarak cihazın merkez cihaza kayıt edilmesi sağlanmalıdır. Arama Planı giriş şifresi bölümüne de merkez cihazda belirlediğimiz şifre girilmelidir. Genel Ayarlar menüsü altında yer alan Özel Ağ bölümüne tıklanır ve aşağıda görüldüğü gibi verilen bilgilere göre ayarlamalar yapılır ve sonrasında yine sayfanın alt bölümünde yer alan Kabul Et tıklanır ve sayfa üzerinde yapılan işlem kaydedilmiş olur.

ŞEKİL 1.16

5 – Bir arama anında Ses paketlerinin düzenli olarak gidip – gelmesini sağlamak için Sıkıştırma Algoritmaları kullanılır. VoIP GW üzerinde **Gelişmiş Ayarlar** menüsünün altındaki **Sıkıştırma Algoritması Ayarları** bölümü kullanılır. Aşağıda görüldüğü gibi verilen bilgilere göre ayarlamalar yapılır ve sonrasında yine sayfanın alt bölümünde yer alan **Kabul Et** tıklanır ve sayfa üzerinde yapılan işlem kaydedilmiş olur. **Şekil 1.17**

6 – Yaptığımız ayarların etkinleştirilmesi için tüm ayarları kaydedip cihazı yeniden başlatmamız gerekmektedir. Sistem Ayarları menüsü altında Sistem İşlem bölümünden Ayarları Kaydet ve Yeniden Başlat kutucukları seçilir ve Kabul Et tıklanarak yeni ayarların etkinleştirilmesi için sistem yeniden başlatılmış olur. Şekil 1.18

Bu ayarların yapılmasından sonra İzmir Şube tarafına kurulacak cihazın tüm tanımlamaları da yapılmış oldu.

Önemli bir not olarak; kullanılan ADSL, G.shdsl veya Router gibi internet çıkışı yapılan modemlerde port açılması gerektiği unutulmamalıdır. Örneğin yukarıda yapılan konfigurasyonlarda VoIP GW IP Adresleri İstanbul Merkez için 77.79.103.34, Ankara Şube için 10.10.1.169 ve İzmir Şube içinde 192.168.1.2 olarak kullanılmıştı. Bu bilgilere istinaden kullanılan modemler üzerinde de bu IP lere doğru port yönlendirilmesi gerekecektir.

Burada hem SIP sinyalleşmesi için **5060 nolu port** hemde ses datasını içeren RTP paketleri için port açılmalıdır. RTP paketler için birden fazla port açmak gerekmektedir. Bu yüzden port açarken önemli bir nokta kullanılacak Xpeech VoIP GW cihazının kaç portlu olduğuna bağlıdır.

Örneğin;

2 portlu	bir cihaz için 9000 – 9003 arası,
4 portlu	bir cihaz için 9000 – 9007 arası,
8 portlu	bir cihaz için 9000 – 9015 arası,

Olarak Modemler üzerinden port açılması gerekmektedir.

Bu yönlendirmelerin yapılmaması halinde oluşabilecek problemler ise şöyledir;

A – Cihaz üzerinden diğer şubelerin aranamama problemi,

B – Diğer şubeler arandığında çalma sesine rağmen hat açıldığında meşgul tonunun duyulması,

C – Arama yapıldığında ses paketlerinin karşılıklı olarak gidip – gelmemesi veya tek taraflı ses iletişimi gibi problemlerle karşılaşılabilir.

NOT; Bu bölümde Xpeech VoIP Gateway Cihazlarıyla şubeler arasında ücretsiz konuşabilmek için gerekli yapılandırma ayarlarının nasıl yapıldığını ve nelere dikkat edilmesi gerektiğini öğrenmiş olduk.